

INFORMACE K NOVÉMU
ZÁKONU O PŘIJÍMACÍM
ŘÍZENÍ NA STŘEDNÍ ŠKOLY
A K UKONČOVÁNÍ
STŘEDOŠKOLSKÉHO
VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍM ROCE
2019/2020

MŠ
MT

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INFORMACE K NOVÉMU ZÁKONU O PŘIJÍMACÍM ŘÍZENÍ NA STŘEDNÍ ŠKOLY A K UKONČOVÁNÍ STŘEDOŠKOLSKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍM ROCE 2019/2020

V souvislosti s řešením mimořádné situace vzniklé v důsledku přijímání krizových opatření Vládou České republiky, zejména usnesení č. 201 ze dne 12. března 2020, kterým se zakázala osobní přítomnost žáků ve školách, které navázalo na mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví proti šíření koronavirové nákazy, a následné vyhlášení nouzového stavu, připravilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“ nebo „MŠMT“) **zákon o zvláštních pravidlech pro přijímání k některým druhům vzdělávání a jejich ukončení ve školním roce 2019/2020**, publikovaný ve Sbírce zákonů dne 27. 3. 2020 pod č. 135/2020 Sb. Tento zákon tedy upravuje některé aspekty **přijímacího řízení na střední školy** a podobu a způsob konání **maturitní zkoušky a závěrečné zkoušky** z důvodu, že původní termíny předpokládané školským zákonem jsou vzhledem k situaci nerealizovatelné. Účinnosti tento zákon nabyl dnem publikace ve Sbírce zákonů.

Znění zákona naleznete na stránkách MŠMT zde: <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/zakon-o-zvlastnich-pravidlech-pro-prijimani-k-nekterym>.

MŠMT Vás prostřednictvím tohoto materiálu seznamuje s přijatou právní úpravou tak, aby její aplikace byla ve Vaší škole co možná nejsnazší. Kromě zákona MŠMT připravuje i prováděcí právní předpis (vyhlášku), který upraví detaily postupu při organizaci i hodnocení všech výše uvedených zkoušek. Účinnost těchto právních předpisů bude časově omezena, a to pouze na nezbytně nutnou dobu způsobenou mimořádnými okolnostmi, tedy na výše uvedené zkoušky konané v tomto školním roce (2019/2020) a na to navazující podzimní opravné a náhradní termíny a případně na opakování zkoušky v případě přezkumného řízení.

Ministerstvo připraví také podrobnou metodiku postupu, kterou s předstihem předá školám.

Přijímací zkoušky

• Vyhlášení jednotné přijímací zkoušky

Jednotná přijímací zkouška ke vzdělávání ve střední škole pro školní rok 2020/2021 proběhne nejdříve 14 dnů ode dne obnovení osobní přítomnosti žáků na vzdělávání ve středních školách. Konkrétní termín jejího konání stanoví ministerstvo. MŠMT předpokládá, že termín otevření škol pro prezenční výuku bude znám s určitým časovým předstihem, tudíž že kroky směřující k přípravě realizace přijímacího řízení bude možno konat ještě před samotným otevřením škol (například vyhlášení konkrétního data konání jednotné přijímací zkoušky ministerstvem). Nicméně stále platí, že konkrétní termín konání této zkoušky se nebude moci uskutečnit dříve než 14 dní po otevření školy.

• Kdo se může účastnit přijímacího řízení

Přijímacího řízení se mohou účastnit uchazeči, kteří v termínu stanoveném školským zákonem podali úplnou přihlášku řediteli střední školy¹. Zákon se vztahuje pouze na ty části přijímacího řízení, které ještě nebyly realizovány (typicky jednotná přijímací zkouška nebo školní přijímací zkoušky). Zákon se naopak netýká těch aspektů přijímacího řízení, nebo přijímacího řízení, které již proběhly (např. přijímání do oborů vzdělávání

¹ Úplnou přihlášku se rozumí přihláška, která má všechny náležitosti. Pokud je neměla (nemá), je možné nedostatky napravit běžným postupem podle správního řádu (§ 37 správního řádu).

s talentovou zkouškou), dříve uzavřené části přijímacího řízení či již zrealizované přijímací řízení tedy zůstávají zachovány.

- **Obsah a forma přijímací zkoušky**

Z důvodu, aby byla v co největší míře zachována již dříve nastavená a vyhlášená pravidla, tedy aby se uchazečům pravidla neměnila, zůstávají obsah i forma přijímací zkoušky zachovány tak, jak je definuje i školský zákon, tedy odpovídají rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání a nemění se ani ředitelem školy dříve stanovená kritéria či předpokládaný počet přijímaných uchazečů do oboru vzdělání a formy vzdělávání. Nemění se ani pravidla pro školní přijímací zkoušku, pokud ji škola zahrnula do kritérií vyhlášených v termínu stanoveném školským zákonem.

Jednotná přijímací zkouška se skládá, stejně jako podle stávající právní úpravy, z písemného testu ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a písemného testu ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

- **Počet termínů v rámci 1. kola přijímacích zkoušek**

Oproti aktuálnímu znění školského zákona se v tomto případě stanoví, že každý uchazeč může písemný test z každého vzdělávacího oboru konat pouze jednou (zachován zůstává náhradní termín pro uchazeče, kteří se nemohli z omluvitelných důvodů zúčastnit prvního termínu, přičemž způsob omlouvání se neliší od úpravy ve školském zákoně). Uchazeč skládá zkoušku ve škole uvedené na přihlášce v prvním pořadí (pouze v případě, že v prvním pořadí uchazeč uvedl nematuritní obor vzdělání, pak skládá zkoušku ve škole uvedené ve druhém pořadí). Uchazeč, který se hlásí na obor vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou, koná jednotnou přijímací zkoušku na této škole. Samozřejmostí je, že škola uvedená na přihlášce v druhém pořadí, obdrží prostřednictvím Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (dále též „Centrum“) výsledky uchazeče z jednotné přijímací zkoušky.

- **Školní přijímací zkouška**

Školní přijímací zkouška se musí uskutečnit, pokud ji škola zahrnula do kritérií vyhlášených v termínu stanoveném školským zákonem, nejpozději do termínu (včetně) konání jednotné zkoušky, protože od tohoto dne se odvíjí termíny pro vyhodnocení výsledků uchazečů. Ředitel neprodleně vyhlásí dva termíny konání školní přijímací zkoušky v návaznosti na harmonogram přijímacího řízení, který vyhlásí MŠMT. Pozvánku k přijímací zkoušce zašle ředitel školy uchazeči nejpozději 5 pracovních dnů před termínem konání této zkoušky a současně ji zveřejní na webových stránkách školy.

Škola připraví pro uchazeče dva termíny školní přijímací zkoušky, protože každá ze dvou škol, kam se uchazeč hlásí, může realizovat školní přijímací zkoušku. Školní přijímací zkoušku nicméně koná uchazeč na každé škole uvedené v přihlášce, pokud je součástí přijímacího řízení, pouze jednou.

- **Vyhodnocování přijímací zkoušky v případech, kdy je její součástí jednotná přijímací zkouška**

Jednotnou přijímací zkoušku vyhodnocuje, stejně jako doposud, Centrum. Škola odešle Centru ještě v den konání jednotné přijímací zkoušky naskenované testy s tím, že Centrum je povinno zpřístupnit škole výsledky do 7 kalendářních dnů. Centrum výsledky zpřístupní i druhé škole, kterou uchazeč uvedl na přihlášce.

Škola má pak 1 den na to, aby určila výsledné pořadí uchazečů a zveřejnila seznam s výsledky uchazečů, což má za cíl urychlit délku trvání přijímacího řízení tak, aby uchazeči znali výsledky v co nejkratším možném termínu.

Ředitel školy hodnotí splnění kritérií přijímacího řízení uchazečem podle současného znění školského zákona, nemění se ani procentuální váha výsledků jednotné přijímací zkoušky na celkovém výsledku přijímacího řízení (tedy 60 % pro uchazeče obecně a 40 % pro uchazeče o studium na gymnáziu se sportovní přípravou).

- **Vyhodnocování přijímacího řízení v případech, kdy není její součástí jednotná přijímací zkouška ani školní přijímací zkouška**

Pokud se jednotná přijímací zkouška ani školní přijímací zkouška v prvním kole přijímacího řízení nekoná, to znamená typicky u oborů středního vzdělání s výučním listem, nemusí se s vyhodnocováním přijímacího řízení čekat na konání jednotné přijímací zkoušky a lze je učinit i s předstihem (např. v průběhu dubna či května). Ředitel školy v tomto případě zveřejní seznam uchazečů do 5 pracovních dnů ode dne ukončení hodnocení a nepřijatým uchazečům nebo zákonným zástupcům nepřijatých nezletilých uchazečů odešle rozhodnutí. Aby se sladily termíny s jednotnou přijímací zkouškou a uchazeč si mohl kvalifikovaně vybrat preferovanou variantu střední školy v případě, že se hlásí současně např. na maturitní a nematuritní obor, ředitel školy zveřejní seznam s výsledky uchazečů také nejpozději do 8 kalendářních dnů po dni konání jednotné přijímací zkoušky na středních školách s maturitní zkouškou. Od konce této 8denní lhůty pak uchazečům běží 5denní lhůta pro odevzdání zápisového lístku (a to i v případě, že ředitel školy zveřejnil seznam s výsledky dříve).

Nově je ovšem stanoveno, že zápisový lístek lze uplatnit v případě nového rozhodnutí o přijetí opakovaně (viz níže).

- **Zveřejnění výsledků a přijímání uchazečů na uvolněná místa**

Způsob zveřejnění výsledků je obdobný jako dnes, tedy škola vyvěsí seznam s výsledky s tím, že uchazeči budou uvedeni pod přiděleným registračním číslem. Seznam škola zveřejní na veřejně přístupném místě ve škole a na svých webových stránkách, a to alespoň na dobu 15 dnů.

Zákon stanoví pro všechny střední školy stejný termín, do kdy nejpozději musí zveřejnit seznam s výsledky - 8 kalendářních dní od termínu jednotné přijímací zkoušky. Tento nejzazší termín platí i pro školy, které jednotnou přijímací zkoušku nekonají.

Změna nastává ve způsobu uplatnění opravného prostředku. Zákon říká, že odvolání proti rozhodnutí ředitele školy není přípustné. K tomu se přistoupilo z důvodu urychlení procesu přijímání.

Nicméně ani letos uchazeči nepřichází o možnost být operativně přijati na místa, která budou případně uvolněna po uplynutí lhůty pro odevzdání zápisových lístků, pokud se v pořadí umístili „pod čarou“ (tedy o možnost „být přijati na odvolání“ jak je ve veřejnosti vžito). Standardní odvolání je letos nahrazeno institutem nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu, kterým lze změnit původní rozhodnutí o nepřijetí uchazeče. Díky tomuto mechanismu bude moci ředitel sám aktivně přijmout uchazeče na uvolněná místa podle výsledného pořadí po odevzdání zápisových lístků. Tj. škola činí kroky tak, aby v co nejkratším možném termínu za využití dosavadních výsledků přijímacího řízení naplnila kapacitu školy. Stále nicméně platí, že ředitel školy musí nechat volná místa pro uchazeče konající zkoušku v náhradním termínu.

Zákon také pamatuje právě na možnost změny uplatnění zápisového lístku, pokud k vydání nového rozhodnutí dojde.

Nové rozhodnutí se vždy řeší pouze na úrovni školy (tj. bez ingerence krajského úřadu).

MŠMT dále počítá s tím, že prováděcí vyhláška zaváže ředitele školy, aby ve výše popsaném případě k použití institutu nového rozhodnutí přistoupil, a aby na webových stránkách školy zveřejnil počet míst uvolněných po uplynutí lhůty pro odevzdání zápisových lístků, které bude obsazovat prostřednictvím vydání nových rozhodnutí.

Detailnější postup přijímání uchazečů na uvolněná místa bude blíže rozveden v prováděcím právním předpise.

- **Náhradní termíny**

Náhradní termín jednotné přijímací zkoušky stanoví a zveřejní na svých internetových stránkách ministerstvo. Náhradní termín školní přijímací zkoušky stanoví uchazeči ředitel školy, a to opět v návaznosti na

harmonogram stanovený ministerstvem. Tzn. náhradní termín školní přijímací zkoušky musí být nejpozději v den náhradního termínu jednotné přijímací zkoušky. Platí, že stejný termín pro konání školní přijímací zkoušky v jiném oboru vzdělání nebo jiné škole není důvodem stanovení náhradního termínu konání této zkoušky.

Škola i v tomto případě naskenuje testy v den konání náhradního termínu a zašle je standardizovaným způsobem Centru k vyhodnocení. Hodnocení výsledků jednotné přijímací zkoušky u náhradního termínu musí dodat Centrum školy do 3 kalendářních dnů od jejího konání.

Ředitel poté ukončí hodnocení přijímacího řízení, a to v celkové lhůtě do 4 kalendářních dnů ode dne konání jednotné přijímací zkoušky v náhradním termínu.

- **Odevzdání zápisového lístku**

Úprava pro zápisový lístek je obdobná jako ve školském zákoně s tím, že lhůta je 5 pracovních dnů a počítá se od nejzazšího termínu pro zveřejnění seznamu s výsledky uchazečů (tedy jak pro řádný, tak pro náhradní termín). Uchazeč může uplatnit zápisový lístek opakovaně i tehdy, pokud je přijat na základě nového rozhodnutí vydaného podle správního řádu. Nové rozhodnutí předloží uchazeč ve škole, kam odevzdal zápisový lístek, a ta mu vydá zápisový lístek k odevzdání na druhou školu.

- **Další pravidla pro konání přijímací zkoušky**

V přijímacím řízení se pro úpravu podmínek uchazečů se speciálními vzdělávacími potřebami, nebo osob, které získali předchozí vzdělávání v zahraničí, uplatní stejná pravidla, která jsou uvedena ve školském zákoně a stávajících prováděcích předpisech.

- **Další kola přijímacího řízení**

Další kola se konají v souladu se stávající právní úpravou.

Maturitní zkouška

- **Kdy bude maturitní zkouška zahájena**

Pokud bude umožněna přítomnost žáků na vzdělávání ve středních školách nejpozději 1. června 2020, pak bude maturitní zkouška zahájena nejdříve 21 dnů po obnovení možnosti osobní přítomnosti žáků ve středních školách. Současně platí, že maturitní zkouška musí být zahájena nejpozději do 30. června 2020. Zákon tedy počítá s tím, že časové období, kdy bude reálně konána maturitní zkouška, nekončí dnem 30. června 2020, ale může v rámci školního roku 2019/2020 pokračovat i krátce po 30. červnu 2020 (platí nicméně, že konkrétní termín zkoušek bude záležet na tom, kdy pomínou mimořádná opatření a bude opět povolena osobní přítomnost žáků ve středních školách). Termín konání nejdříve 21 dnů po obnovení možnosti osobní přítomnosti žáků ve škole byl zvolen mimo jiné z důvodu, aby měli žáci čas na opětovnou aklimatizaci na školní prostředí vzhledem k jejich dlouhé absenci. Termíny konání zkoušek maturity bezprostředně následující po otevření škol se nezdají být vhodné. Časový prostor mezi otevřením škol a konáním maturitní zkoušky bude kromě možného volna k přípravě na konání zkoušky využit typicky na prezenční přípravu žáků k maturitě.

Termíny, které nemohou být v mezidobí naplněny vůbec nebo s obtížemi (například odevzdání žákovského seznamu literárních děl do 31. března), budou posunuty.

Konkrétní časové schéma konání maturitní zkoušky vyhlásí ministerstvo.

- **Kdo bude konat maturitní zkoušku**

S ohledem na skutečnost, že nouzový stav byl vyhlášen v průběhu 2. pololetí, není možné aplikovat ta ustanovení, která počítají s tím, že maturitní zkoušku může dělat žák, který úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání. K maturitní zkoušce tak bude připuštěn každý žák maturitního ročníku, který v termínu v souladu se školským zákonem (tedy do 1. prosince 2019) podal úplnou přihlášku k maturitní zkoušce. Jedná se o žáky, kteří podali přihlášku "k prvnímu pokusu", i o žáky, kteří budou konat opravnou či náhradní zkoušku maturitní zkoušky. Stejně tak budou zkoušky podle upravených pravidel konat ti, kterým bylo nařízeno opakování zkoušky podle § 82 školského zákona.

Vysvědčení za druhé pololetí posledního ročníku tedy není podmínkou konání maturitní zkoušky a otázku jeho vydávání MŠMT řeší společně s otázkou vydávání vysvědčení ve všech druhých škol. O způsobu hodnocení a vydávání vysvědčení bude MŠMT školy informovat.

- **Z čeho se maturitní zkouška bude skládat**

Pro maturitní zkoušku konanou podle tohoto zákona platí, že se skládá ze stejných zkoušek jako by se skládala maturitní zkouška konaná podle školského zákona. Výjimkou je však to, že ve společné části maturitní zkoušky se nebude v případě zkušebního předmětu český jazyk a literatura a cizí jazyk konat písemná práce.

Žák tedy bude konat maturitní zkoušku z těch zkoušek ze zkušebních předmětů společné části a zkoušek profilové části, které uvedl ve své přihlášce k maturitní zkoušce. Pokud má žák na základě podané přihlášky v jarním zkušebním období skládat v rámci opravné nebo náhradní zkoušky nebo opakování zkoušky pouze dílčí část společné části konanou formou písemné práce, pak tuto část nekoná a platí, že se mu výsledná známka ze zkoušky z českého jazyka či cizího jazyka společné části maturity bude počítat pouze z výsledku didaktického testu a ústní zkoušky, přičemž konkrétní poměr stanoví vyhláška.

Co se týče rozsahu vědomostí a dovedností společná část maturitní zkoušky, které se budou maturitní zkouškou ověřovat, pro ně i nadále platí, že vyplývají z již vydaných katalogů podle § 78a školského zákona. Zde se tedy nic nemění.

- **Maturitní práce a praktická zkouška**

V případě maturitní práce za standardního stavu platí, že na její vypracování má žák nejméně jeden měsíc a maturitní práci může zpracovávat a obhajovat více žáků společně. V souvislosti s vyhlášením nouzového stavu a mimořádnými opatřeními je však nutné počítat s tím, že podmínky pro vypracování takové práce mohly být výrazně ztíženy či dokonce zcela znemožněny (žáci se nemohli setkávat, nebylo možné chodit např. do laboratoří apod.). V případě praktické zkoušky platí obdobné. Z tohoto důvodu zákon výslovně umožňuje řediteli školy, aby stanovil náhradní způsob konání těchto dvou forem zkoušky a také jejich hodnocení. V úvahu tak přichází např. hodnocení pouze toho, co žák stihl vypracovat nebo zvolení zcela jiného zadání či formy konání. Konkrétní rozhodnutí tak bude na řediteli školy, který i původně kromě jiného stanovil téma maturitní práce, způsob jejího zpracování, kritéria jejího hodnocení a zadání, délku a způsob konání praktické zkoušky.

Ředitel školy je povinen žáka s náhradním způsobem konání a hodnocení maturitní práce a její obhajoby a praktické zkoušky seznámit s dostatečným předstihem. Ředitel by tak měl učinit prakticky ihned poté, co se rozhodne, zda vůbec a případně jaký bude tento náhradní způsob konání a hodnocení. S náhradním způsobem pak samozřejmě seznámí i vedoucího a oponenta maturitní práce a celou zkušební maturitní komisi.

Termíny stanovené pro odevzdání žakovského seznamu literárních děl a termín pro podání žádosti o nahrazení výsledku jedné zkoušky profilové části maturitní zkoušky konané z cizího jazyka úspěšně získaným jazykovým certifikátem ministerstvo přiměřeně prodlouží prováděcím právním předpisem k tomuto zákonu.

- **Hodnocení maturitní zkoušky**

Pro hodnocení částí maturitní zkoušky platí to, co již školy nyní znají. Tedy didaktický test bude hodnotit Centrum, ostatní části maturitní zkoušky jsou hodnoceny školou. Jakou váhu budou mít jednotlivé dílčí části maturitní zkoušky na celkovém výsledku, bude stanoveno vyhláškou.

Ustanovení § 80a odst. 1, 2 a 4 školského zákona se použijí obdobně, tedy platí, že dílčí zkouška konaná ústní formou a zkoušky profilové části maturitní zkoušky se konají před zkušební maturitní komisí. Řádný průběh zkoušky konané před zkušební maturitní komisí zabezpečuje její předseda, v učebně pak zabezpečuje řádný průběh didaktického testu zadavatel.

I nadále platí pravidla stanovená školským zákonem v § 81 odst. 6. Tedy, že žák, který již získal střední vzdělání s maturitní zkouškou, nekoná společnou část maturitní zkoušky. Ředitel školy může žákovi uznat za stanovených podmínek zkoušku profilové části a v profilové části také může žák nahradit jednu povinnou zkoušku konanou z cizího jazyka výsledkem úspěšně vykonané standardizované zkoušky z tohoto cizího jazyka doložené jazykovým certifikátem.

- **Opravná zkouška a náhradní zkouška**

Co se týče konání opravných a náhradních zkoušek, platí to, co již nyní stanovuje školský zákon, avšak s tou výjimkou, že pro podobu opravné a náhradní zkoušky, které se budou konat v podzimním zkušebním období, platí ustanovení tohoto zákona, tj. stejná pravidla, jako pro jarní zkušební období. To tedy znamená, že žák i v podzimním zkušebním období nebude konat dílčí zkoušku společné části maturitní zkoušky konanou formou písemné práce, v případě maturitní práce a praktické zkoušky bude opět platit, že ředitel školy může stanovit náhradní způsob jejího konání a hodnocení.

- **Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a osoby podle § 20 odst. 4 školského zákona**

Pro tyto žáky se ani v případě maturity konané podle tohoto zákona nic nemění a tito žáci mají zachována všechna práva na úpravu podmínek konání maturitní zkoušky.

- **Přezkum průběhu a výsledků maturitní zkoušky**

Pro přezkumné řízení se oproti školskému zákonu mění pouze lhůta, do kdy lze podat žádost o přezkum. Tato lhůta začíná běžet po dni konání poslední části maturitní zkoušky a je stanovena na 20 dnů. Tedy i v případě, že příslušná část zkoušky, u které žák žádá o přezkum, by se konala např. hned první možný den, žák může podat žádost o její přezkum do 20 dnů poté, co konal poslední část maturitní zkoušky.

I nadále platí, že žádost o přezkum didaktického testu se podává k ministerstvu, žádost o přezkum všech ostatních zkoušek pak ke krajskému úřadu.

- **Náhradní způsob vykonání maturitní zkoušky**

Pokud by ani k 1. červnu 2020 nebylo možné, aby žáci byli osobně přítomni ve škole, zákon stanoví vykonání maturitní zkoušky náhradním způsobem. Jedná se o krajní řešení, nicméně MŠMT k němu přistoupilo s ohledem na jistotu maturantů a jejich dalšího profesního života (ať už přijímacího řízení na VŠ či návazností na trh práce).

Podmínkou pro to, aby žák mohl maturitní zkoušku náhradním způsobem vykonat úspěšně, je podání úplné přihlášky k maturitní zkoušce v souladu se školským zákonem a skutečnost, že žák prospěl v prvním pololetí posledního ročníku, nebo se jedná o toho, kdo podal přihlášku k opravné nebo náhradní zkoušce.

Pokud žák v prvním pololetí posledního ročníku neprospěl nebo nebyl hodnocen, je škola povinna ho komisionálně přezkoušet. Formu komisionálního přezkoušení určí škola, v krajním případě jej lze konat i distančním způsobem. Pokud žák vykoná komisionální přezkoušení úspěšně, škola mu upraví pololetní

hodnocení. Pokud však žák ani při tomto komisionálním přezkoušení nebude úspěšný, pak v prvním pololetí posledního ročníku neprospěl. Takový žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni konání komisionálního přezkoušení, nejdříve však 30. června 2020. Takovému žákovi se nicméně dává možnost opakovat ročník, pokud o to požádá. Takovou žádost musí neúspěšný žák podat ve lhůtě do 5 pracovních dnů ode dne, kdy přestal být žákem školy. Škola v tomto případě musí této žádosti vyhovět.

Samotné hodnocení na maturitním vysvědčení pak škola provede tak, že zprůměruje známky z obsahově shodných předmětů nebo předmětů, které mají přímou vazbu na zkušební předměty či zkoušky maturitní zkoušky (bude se týkat zejména odborných předmětů či praktické zkoušky), na třech posledních vysvědčeních žáka, na kterých tyto předměty figurují. Jakékoliv problematické situace, které by v souvislosti s vykonáním maturitní zkoušky náhradním způsobem nastaly, budou vždy řešeny ve prospěch žáka. Podotýkáme, že hodnocení náhradním způsobem vykonává pouze škola. Podrobnosti pro situaci, kdy by bylo v krajním případě nutné přistoupit k vykonání maturitní zkoušky náhradním způsobem, stanoví ministerstvo v prováděcím právním předpisu. Tento předpis ministerstvo vydá v případě, že vykonání maturitní zkoušky náhradním způsobem bude vzhledem k vývoji situace relevantně zvažovaná varianta.

Do vysvědčení, ze kterých se budou vypočítávat známky na maturitní vysvědčení, se logicky nemůže počítat vysvědčení za druhé pololetí posledního ročníku, neboť žáci v současné době nemají standardní možnosti hodnocení výsledků svého vzdělávání. To však neplatí pro ty žáky, kteří konají opravnou nebo náhradní zkoušku, případně opakují zkoušku na základě rozhodnutí o přezkoumání maturitní zkoušky, tito žáci získali vysvědčení za druhé pololetí posledního ročníku za běžných podmínek a není tedy důvod, proč jim jej nezapočítat.

I zde se přiměřeně uplatní pravidla stanovená školským zákonem v § 81 odst. 6. Tedy, že žák, který již získal střední vzdělání s maturitní zkouškou, nekoná společnou část maturitní zkoušky. Ředitel školy může žákovi uznat za stanovených podmínek zkoušku profilové části a v profilové části také může žák nahradit jednu povinnou zkoušku konanou z cizího jazyka výsledkem úspěšně vykonané standardizované zkoušky z tohoto cizího jazyka doložené jazykovým certifikátem.

Zákon současně počítá s tím, že žák může chtít z jakéhokoliv důvodu vykonat maturitní zkoušku postupem podle školského zákona. V takovém případě se žákovi na jeho žádost vykonání maturitní zkoušky umožní v následujícím zkušebním období, kdy bude zkouška probíhat podle školského zákona (tedy standardním způsobem) a pro které žák podá přihlášku. Předpokladem je tedy podzim 2020.

S ohledem na způsob vykonání maturitní zkoušky náhradním způsobem se žádný přezkum nepřipouští, když správní orgán by mohl fakticky pouze přepočítat průměr známek.

- **Volno k přípravě na konání zkoušky - „svatý týden“**

Výslovně se stanovuje, že ředitel školy může dát žákům až 5 dní volna k přípravě na zkoušku. S ohledem na skutečnost, že žáci se aktuálně osobně neúčastní výuky ve škole, ale jsou vzdělávání distančním způsobem, je tak na úvaze ředitele školy, zda žákům toto volno poskytnout.

- **Kdy žák přestává být žákem školy**

Pokud žák vykonal zkoušku úspěšně přestává být žákem školy dnem následujícím po dni úspěšného vykonání maturitní nebo závěrečné zkoušky.

Pokud žák nevykonal zkoušku úspěšně, pak přestává být žákem školy dnem následujícím po dni neúspěšného vykonání maturitní nebo závěrečné zkoušky. Pokud se však poslední zkouška konala do 30. června 2020, pak platí, že bez ohledu na to, kdy vykonal zkoušku neúspěšně, přestává být žákem školy dne 30. června 2020.

V případě, že žák neuspěl u komisionálního přezkoušení v případě náhradního způsobu vykonání maturitní nebo závěrečné zkoušky, pokud k němu školy musely z důvodu neumožnění osobní přítomnosti žáků ve škole ke dni 1.

červnu 2020 přistoupit, pak platí, že takový žák přestává být žákem školy dnem následujícím pod ní konání tohoto komisionálního přezkoušení, nejdříve však 30. června 2020. Z důvodu této nestandardní situace však zákon dává těmto žákům možnost podat od 5 dnů ode dne, kdy přestali být žáky školy, žádost o opakování posledního ročníku. Taková žádost se podává řediteli školy a ten je povinen jí vyhovět.

- **Nepovinná zkouška Matematika+**

Konání zkoušky Matematika+ bude upraveno modifikovaným zněním pokusného ověřování. Pokud by se maturitní zkouška konala náhradním způsobem z hodnocení na vysvědčení, Matematiky+ by se tento náhradní způsob konání netýkal. Nicméně žáci, kteří by ji chtěli skládat, by tak mohli učinit v pozdějším termínu.

Závěrečná zkouška

- **Kdy bude závěrečná zkouška zahájena**

Pokud bude umožněna přítomnost žáků ve středních školách nejpozději 1. června 2020, pak bude závěrečná zkouška zahájena nejdříve 21 dnů po obnovení možnosti osobní přítomnosti žáků ve středních školách. Současně platí, že závěrečná zkouška musí být zahájena nejpozději do 30. června 2020. Časové období, kdy bude reálně konána závěrečná zkouška tedy může v některých případech pokračovat i krátce po 30. červnu 2020. Konkrétní termíny konání závěrečné zkoušky stanoví ředitel školy (platí nicméně, že konkrétní termín zkoušek bude záležet na tom, kdy pomínou mimořádná opatření a bude opět povolena osobní přítomnost žáků ve středních školách). Termíny konání zkoušek bezprostředně následující po otevření škol se nezdají být vhodné. Časový prostor mezi otevřením škol a konáním závěrečné zkoušky bude kromě možného volna k přípravě na konání zkoušky využit typicky na prezenční přípravu žáků ke zkoušce.

- **Kdo bude konat závěrečnou zkoušku**

S ohledem na skutečnost, že nouzový stav byl vyhlášen v průběhu 2. pololetí, není možné aplikovat ta ustanovení školského zákona, která počítají s tím, že závěrečnou zkoušku může dělat žák, který úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání. K závěrečné zkoušce tak bude připuštěn každý žák posledního ročníku střední školy oboru vzdělání, který se ukončuje závěrečnou zkouškou. Dále bude k závěrečné zkoušce připuštěn i ten, kdo je oprávněn konat opravnou nebo náhradní zkoušku.

Vysvědčení za druhé pololetí posledního ročníku tedy není podmínkou konání závěrečné zkoušky a otázku jeho vydávání MŠMT řeší společně s otázkou vydávání vysvědčení ve všech druhých škol. O způsobu hodnocení a vydávání vysvědčení bude MŠMT školy informovat.

- **Průběh závěrečné zkoušky**

Pro konání závěrečné zkoušky i nadále platí ust. § 74 odst. 1, 3 a 5 až 10 školského zákona. Tedy i nadále např. platí, že v oborech vzdělání, v nichž se dosahuje středního vzdělání s výučním listem, škola využívá jednotná zadání. V oborech vzdělání, v nichž se dosahuje středního vzdělání, stanovuje témata, obsah, formu a pojetí zkoušek tak, jako doposud, ředitel školy. Obdobně zůstávají v platnosti ustanovení o zkušební komisi. U závěrečné zkoušky nedochází ke zrušení písemných částí.

Právní úprava podmínek ukončování vzdělávání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami podle školského zákona se použije obdobně.

- **Praktická zkouška**

V případě praktické zkoušky je třeba vzít v potaz aktuální situaci, kdy zejména u oborů skupina 82 Umění, užité umění nemusí být reálné, aby praktická zkouška trval 2 až 4 týdny. Ředitelům škol se tak umožňuje, aby stanovili náhradní způsob konání a hodnocení praktické zkoušky.

- **Opravná zkouška a náhradní zkouška**

Co se týče konání opravných a náhradních zkoušek, platí to, co již nyní stanovuje školský zákon, avšak s tou výjimkou, že opravné a náhradní zkoušky, které se budou konat v podzimním zkušebním období, se konají podle tohoto zákona. To tedy např. znamená, že v případě praktické zkoušky bude opět platit, že ředitel školy může stanovit náhradní způsob jejího konání a hodnocení.

- **Přezkum průběhu a výsledků závěrečné zkoušky**

Pro přezkumné řízení se oproti školskému zákonu mění pouze lhůta, do kdy lze podat žádost o přezkum. Tato lhůta začíná běžet po dni konání poslední části závěrečné zkoušky a je stanovena na 20 dnů. Tedy i v případě, že příslušná část zkoušky, u které žák žádá o přezkum, se konala např. hned první možný den, žák může podat žádost o její přezkum do 20 dnů poté, co konal poslední část závěrečné zkoušky.

- **Náhradní způsob vykonání závěrečné zkoušky**

Pokud by ani k 1. červnu nebylo možné, aby žáci byli v důsledku mimořádných opatření osobně přítomni ve škole, je nutné přistoupit k vykonání závěrečné zkoušky náhradním způsobem.

Podmínkou pro to, aby žák mohl závěrečnou zkoušku náhradním způsobem vykonat úspěšně, je:

- ke dni nabytí účinnosti zákona je žákem posledního ročníku střední školy oboru vzdělání, který se ukončuje závěrečnou zkouškou (tedy osoby s přerušným vzděláváním nemohou tímto způsobem vykonat závěrečnou zkoušku) a
- žák prospěl v prvním pololetí posledního ročníku,

nebo se jedná o toho, kdo je oprávněn konat opravnou nebo náhradní zkoušku.

Pokud žák v prvním pololetí posledního ročníku neprospěl nebo nebyl hodnocen, je škola povinna tyto žáky komisionálně přezkoušet. Pokud žák vykoná komisionální přezkoušení úspěšně, škola mu upraví pololetní hodnocení. Pokud však žák ani při tomto komisionálním přezkoušení nebude úspěšný, pak v prvním pololetí posledního ročníku neprospěl. Takový žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni konání komisionálního přezkoušení, nejdříve však 30. června 2020.

Samotné hodnocení na vysvědčení o závěrečné zkoušce pak škola provede tak, že zprůměruje známky z obsahově shodných předmětů nebo předmětů, které mají přímou vazbu na zkušební předměty či zkoušky závěrečné zkoušky (bude se týkat zejména odborných předmětů či praktické zkoušky), na třech posledních vysvědčeních žáka, na kterých tyto předměty figurují. Jakékoliv problematické situace, které by v souvislosti s vykonáním závěrečné zkoušky náhradním způsobem nastaly, budou vždy řešeny ve prospěch žáka. Podotýkáme, že hodnocení náhradním způsobem vykonává pouze škola. Podrobnosti pro situaci, kdy by bylo v krajním případě nutné přistoupit k vykonání závěrečné zkoušky náhradním způsobem, stanoví ministerstvo v prováděcím právním předpise. Tento předpis ministerstvo vydá v případě, že vykonání závěrečné zkoušky náhradním způsobem bude vzhledem k vývoji situace relevantně zvažovaná varianta.

Do vysvědčení, ze kterých se budou vypočítávat známky na vysvědčení o závěrečné zkoušce, se logicky nemůže počítat vysvědčení za druhé pololetí posledního ročníku, neboť žáci nemají standardní možnosti, jak své výsledky

ovlivnit. To však neplatí pro ty žáky, kteří konají opravný nebo náhradní zkoušku, tito žáci získali vysvědčení za druhé pololetí za běžných podmínek a není tedy důvod jim jej nezapočítat.

S ohledem na způsob vykonání závěrečné zkoušky náhradním způsobem se žádný přezkum nepřipouští. Správní orgán by mohl fakticky pouze přepočítat průměr známek.

- **Volno k přípravě na konání zkoušky - „svatý týden“**

Výslovně se stanovuje, že ředitel školy může dát žákům až 4 dny volna v případě závěrečné zkoušky k přípravě na zkoušku. S ohledem na skutečnost, že žáci se aktuálně osobně neúčastní výuky ve škole, ale jsou vzdělávání distančním způsobem, je tak na úvaze ředitele školy, zda žákům toto volno poskytne.

- **Kdy žák přestává být žákem školy**

Pokud žák vykonal zkoušku úspěšně přestává být žákem školy dnem následujícím po dni úspěšného vykonání maturitní nebo závěrečné zkoušky.

Pokud žák nevykonal zkoušku úspěšně, pak přestává být žákem školy dnem následujícím po dni neúspěšného vykonání maturitní nebo závěrečné zkoušky. Pokud se však poslední zkouška konala do 30. června 2020, pak platí, že bez ohledu na to, kdy vykonal zkoušku neúspěšně, přestává být žákem školy dne 30. června 2020.

V případě, že žák neuspěl u komisionálního přezkoušení v případě náhradního způsobu vykonání maturitní nebo závěrečné zkoušky, pokud k němu školy musely z důvodu neumožnění osobní přítomnosti žáků ve škole ke dni 1. červnu 2020 přistoupit, pak platí, že takový žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni konání tohoto komisionálního přezkoušení, nejdříve však 30. června 2020. Z důvodu této nestandardní situace však zákon dává těmto žákům možnost podat od 5 dnů ode dne, kdy přestali být žáky školy, žádost o opakování posledního ročníku. Taková žádost se podává řediteli školy a ten je povinen jí vyhovět.

Vyšší odborné vzdělávání

Zákon výslovně neřeší přijímací řízení k vyššímu odbornému vzdělávání z toho důvodu, že termíny pro konání přijímacího řízení jsou stanoveny vyhláškou č. 10/2005 Sb. tak, že přijímací řízení se koná nejdříve od 1. června a musí skončit do posledního pracovního dne měsíce října. Přihlášku musí uchazeč podat do 31. května. Pokud by z důvodu vývoje aktuální situace nebylo možné ani tyto termíny dodržet, ministerstvo upraví stávající vyhlášku o vyšším odborném vzdělávání.

Co se týče ukončování vzdělání ve vyšší odborné škole, pak platí obdobné - řádné termíny absolutoria jsou stanoveny vyhláškou pro vzdělávací programy v délce studia 3 nebo 4 roky od 1. do 30. června. Nebude-li reálně tyto termíny stihnout, ministerstvo je upraví.

Z důvodu možnosti prodloužení termínů konání absolutoria se proto v zákoně pro tento školní rok stanovilo, že student vyšší odborné školy v posledním ročníku studia je považován za studenta vyšší odborné školy do dne konání absolutoria.

Konzervatoře

Podle školského zákona se první kolo přijímacího řízení ke vzdělávání v konzervatoři koná formou talentové zkoušky, která se koná v pracovních dnech v období od 15. ledna do 31. ledna. Z toho důvodu se jim zákon nevěnuje, přijímací řízení již skončilo nebo může skončit.

V případě konzervatoří řeší absolutorium vyhláška tak, že ředitel školy stanoví konkrétní termín absolutoria v období od 1. do 30. června. U oboru vzdělání, kde ve stejném ročníku žáci konají maturitní zkoušku i absolutorium, probíhají absolutoria v období od 1. června do 31. července. Nebude-li tedy reálné tyto termíny stihnout, ministerstvo je upraví.

Z důvodu možnosti prodloužení termínů konání absolutoria se proto v zákoně pro tento školní rok stanovilo, že žák v konzervatoři v posledním ročníku studia je považován za žáka konzervatoře do dne konání absolutoria.

Přijímání do vyšších ročníků

Přijímací řízení do vyššího ročníku je vždy v rukou ředitele školy. Není tedy nutné do něj nijak zasahovat zákonem.

MŠMT, 27.3.2020